

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea
Regulamentului privind alimentele noi

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind alimentele noi (în continuare – <i>proiect</i>) este elaborat de Ministerul Sănătății în comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Prezentul proiect este elaborat în temeiul art. 14 alin (3) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentară. Totodată, proiectul prevede transpunerea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 2283/2015 în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, care rezultă din prevederile punctului 79, capitolul 12 „Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare” din Planul Național pentru Aderare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul este elaborat în scopul protecției sănătății consumatorilor prin asigurarea introducerii pe piață a alimentelor noi sigure. Problema principală care necesită soluționare constă în incompatibilitatea cu standardele internaționale privind alimentele noi în contextul dezvoltării produselor inovative pe piață. Alimentele noi reprezintă un domeniu în continuă expansiune, aducând inovații în domeniul alimentar și provocând discuții despre siguranță, sustenabilitate și acceptabilitate socială. Reglementările stricte de la nivelul Uniunii Europene asigură că acestea sunt evaluate riguros înainte de a fi autorizate pentru consumul public. Conform Regulamentului (UE) 2015/2283, <i>aliment nou</i> - orice aliment care nu a fost consumat în mod semnificativ la nivelul Uniunii Europene înainte de 15 mai 1997, data intrării în vigoare a primei reglementări privind alimentele noi. Aceste alimente includ o gamă largă de produse și ingrediente care sunt noi sau inovatoare, produse prin tehnologii sau procese noi, sau care au fost consumate anterior în afara UE. Alimentele noi se referă la: - <i>ingrediente inovatoare</i> - substanțe sau ingrediente neutilizate în alimentație înainte de 1997, cum ar fi extractele din plante cu proprietăți funcționale noi sau moleculele obținute prin sinteză; - <i>produse obținute prin noi tehnologii: nanomateriale</i>: ingredientele procesate prin nanotehnologie, care pot afecta siguranța și digestibilitatea; - <i>alimente modificate genetic</i>; - <i>proteine alternative</i> etc. În funcție de tipul alimentului și de sensibilitatea individuală ale consumatorilor, utilizarea în consumul uman al alimentelor noi care nu sunt autorizate poate avea efecte adverse asupra sănătății care se manifestă prin: reacții alergice (alimentele inovative, cum sunt proteinele alternative sau produsele pe bază de insecte, pot provoca reacții alergice la persoanele predispuse), modificarea microbiomului intestinal (alimentele noi pot afecta echilibrul microbiomului intestinal pe termen lung, având un impact asupra digestiei și sistemului imunitar), toxicitate (alimentele noi pot conține substanțe toxice, mai ales dacă nu au fost procesate sau testate corespunzător), siguranța alimentară (incertitudinile privind tehnologiile emergente (precum agricultura celulară sau nanotehnologia) pot genera temeri legate de posibile riscuri pentru sănătate. Datele privind alimentele noi în Uniunea Europeană demonstrează un interes tot mai mare pentru inovație în domeniul alimentar. Anual la nivel UE sunt depuse între 15-22 cereri de

autorizare a alimentelor noi (tabelul 1), cum ar fi insectele ca sursă de proteine, uleiuri din semințe exotice, ingrediente derivate din alge și nanomateriale. Aproximativ 40-50% dintre cereri sunt aprobate, iar procesul de evaluare durează 12 - 18 luni. Aceste date reflectă interesul industriei alimentare și angajamentul autorităților europene pentru siguranța alimentară.

Tabelul 1

EFSA Novel Foods Statistics

	Year	Total Applications	Approved	Rejected	Under Review	
1	2020	15	10	2	3	
2	2021	22	16	3	3	
3	2022	18	12	4	2	
4	2023	20	15	3	2	

Situația privind alimentele noi în Uniunea Europeană este reglementată de Regulamentul (UE) 2015/2283, care stabilește procedurile pentru autorizarea, evaluarea siguranței și punerea la dispoziție pe piață a alimentelor noi.

Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (*în continuare - EFSA*) are un rol esențial în procesul de autorizare a alimentelor noi la nivel UE care constă în:

- **evaluarea riscurilor** prin analizarea dosarelor depuse de companiile care solicită autorizarea unui aliment nou, pentru a evalua siguranța acestuia. Această evaluare include analiza compoziției, metodei de producție, și a potențialelor efecte adverse asupra sănătății consumatorilor;
- **emiterea avizului științific** cu privire la siguranța alimentului nou. Acest aviz este esențial în decizia finală de autorizare a produsului;
- **colaborare cu Comisia Europeană** pentru a decide dacă alimentul nou poate fi autorizat pentru comercializare în UE.

Această procedură riguroasă asigură că alimentele noi introduse pe piața europeană sunt sigure pentru consumul uman, având la bază evaluări științifice detaliate și standarde înalte de siguranță alimentară.

În ceea ce privește cheltuielile privind autorizarea unui aliment nou în Uniunea Europeană sunt estimate între **200.000 și 800.000 de euro**, în funcție de complexitatea produsului și cerințele reglementărilor.¹ ²Cheltuielile variază semnificativ în funcție de specificul alimentului și de complexitatea procesului.

Analizând datele referitoare la evaluarea cererilor pentru înregistrarea unui aliment nou, la nivelul UE s-a observat că amestecurile complexe constituie cea mai mare parte a alimentelor noi evaluate (figura 1). Proporția alimentelor întregi a crescut semnificativ, de la 9% la 27%, iar amestecurile simple au înregistrat, de asemenea, o creștere, de la 15% la 20%. În schimb, proporția substanțelor unice evaluate a scăzut ușor, de la 29% la 27%. Aceste date reflectă modificările în tipurile de alimente noi analizate de EFSA, indicând evoluțiile tehnologice și schimbările din industria alimentară.

¹ <https://www.efsa.europa.eu/ro/applications/novel-food-traditional-food>

² <https://www.efsa.europa.eu/ro>

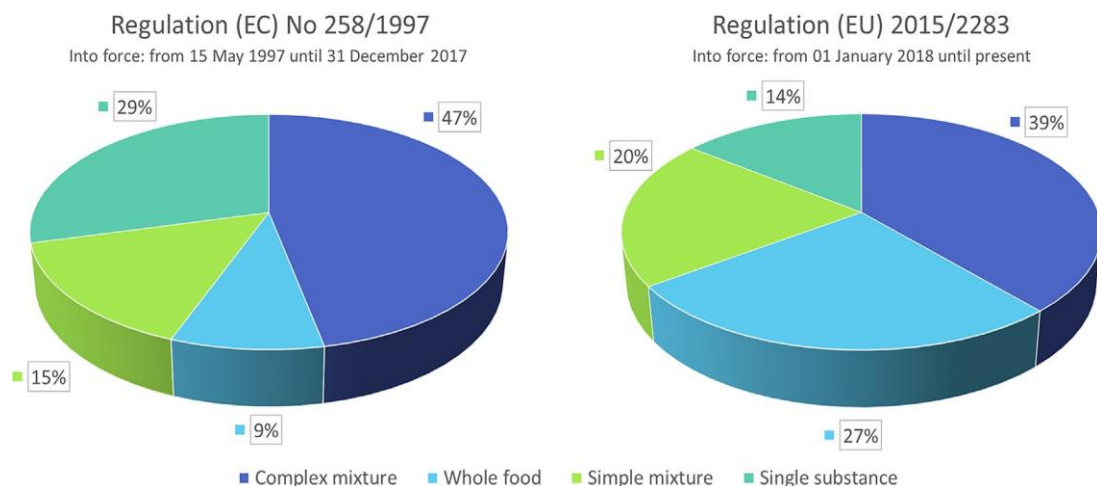

Figura 1. Tipul de alimente noi care au intrat în evaluarea riscurilor de către EFSA (% din cererile de alimente noi examinate)

Tendențele actuale în domeniul alimentelor noi reflectă inovațiile tehnologice, schimbările în preferințele consumatorilor și preocupările tot mai mari pentru sănătate și durabilitate. Printre principalele tendințe se numără proteinele alternative, care includ insecte comestibile, proteine vegetale și carne cultivată. Insectele comestibile, precum lăcustele și viermii de făină, sunt recunoscute pentru eficiența lor sustenabilă, în timp ce proteinele vegetale din soia, mazăre și quinoa sunt utilizate pentru a crea produse alternative pentru carne și produse lactate.

Figura 2 oferă o imagine de ansamblu asupra tendințelor pentru cererile privind alimentele noi și indică domeniile cu cel mai mare interes și potențial de creștere în viitor.

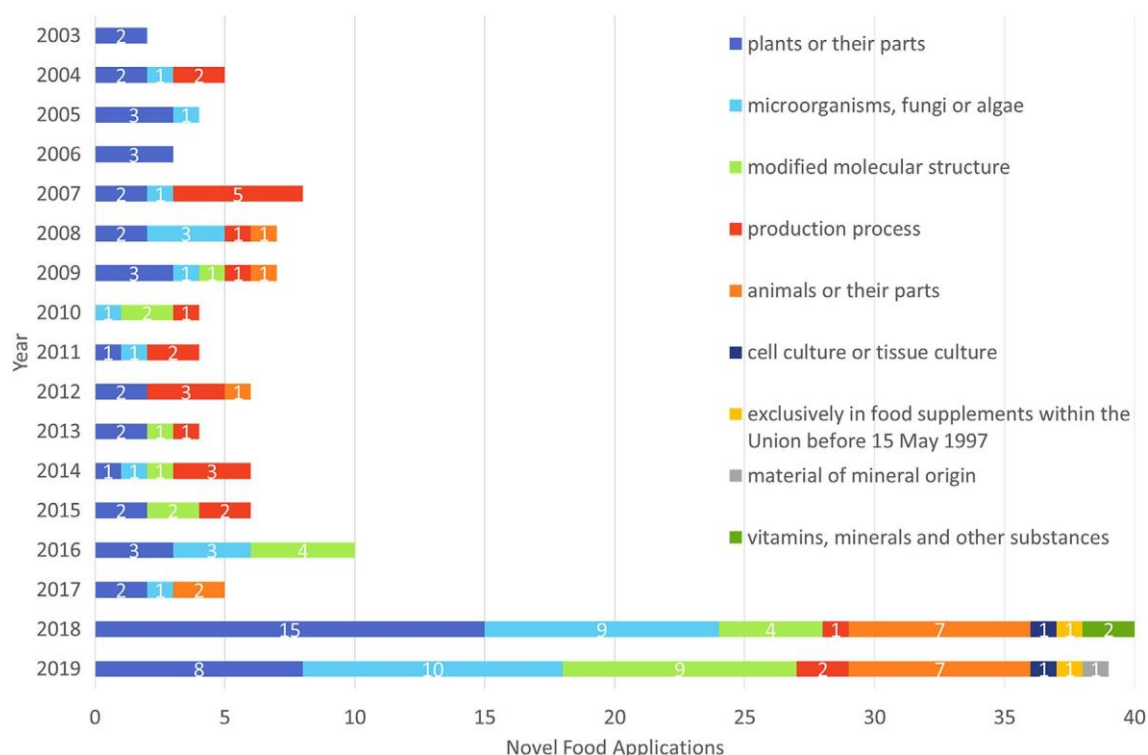

Figura 2. Numărul cererilor pentru alimente noi

Cererile pentru alimente noi pe bază de plante s-au înregistrat constant pe parcursul anilor, cu un maxim în anul 2018 și 2019. Începând din 2016, cererile de autorizare a alimentelor noi cu

conținut de microorganisme, fungi și alge au crescut semnificativ, cele mai multe înregistrându-se în 2018. După 2016, și cererile de autorizare pentru structuri moleculare modificate au înregistrat o creștere, cu un număr mare în 2018. Cererile pentru autorizarea alimentelor noi cu conținut de vitamine și minerale au crescut în 2016 și 2018, indicând un interes în creștere pentru aceste substanțe.

În urma autorizării alimentelor noi de către Comisia Europeană, acestea sunt incluse în Lista alimentelor noi autorizate la nivelul Uniunii Europene aprobat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2470 al Comisiei din 20 decembrie 2017 de stabilire a listei cu alimente noi a Uniunii în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/2283 al Parlamentului European și al Consiliului privind alimentele noi, având un rol esențial în asigurarea unui sistem de reglementare eficient pentru alimentele noi, protejând astfel sănătatea publică, sprijinind inovația și promovând comerțul internațional.

Această listă include toate alimentele noi care au fost autorizate pentru a fi introduse pe piață în UE. Lista conține informații detaliate despre alimentul nou, inclusiv denumirea sa, condițiile de utilizare, cerințele de etichetare specifice și alte restricții sau cerințe. Lista este actualizată periodic pentru a include noi alimente autorizate și pentru a reflecta modificările aduse condițiilor de utilizare ale alimentelor existente.

În Republica Moldova, cadrul normativ privind alimentele noi a fost armonizat cu dispozițiile comunitare în anul 2009, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 925/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind produsele alimentare noi prin transpunerea Regulamentului (CE) nr.258/97 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 ianuarie 1997 privind alimentele și ingredientele alimentare noi care în anul 2015 a fost abrogat prin Regulamentul (UE) nr. 2283/2015 astfel, generând discrepanțe între legislația Uniunii Europene și cea națională. În plus, actul anterior al UE nu includea lista cu alimentele noi autorizate.

Totodată prin prezentul proiect se propune ca lista cu alimente noi să fie aprobată prin ordinul Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare din considerentul că actul UE, care stabilește lista alimentelor noi este supus modificării frecvente la nivel UE (la moment sunt 150 de modificări la actul primar). Această propunere derivă din faptul că hotărârile de Guvern, ca instrumente normative statice, nu facilitează o ajustare rapidă și eficientă a listelor, ceea ce poate în consecință compromite sănătatea consumatorilor și poate afecta încrederea în siguranța alimentelor.

E cert, că lacunele cadrului normativ național pot conduce la existența pe piață a produselor alimentare care pot constitui un pericol pentru consumator.

Cadrul normativ național la momentul actual prevede înregistrarea alimentelor noi cu includerea în Registrul produselor alimentare noi.

Republica Moldova se confruntă cu o serie de factori care împiedică autorizarea alimentelor noi într-un mod similar cu cel din Uniunea Europeană (UE). Acești factori sunt:

1. **Lipsa resurselor financiare și umane:** Procesul de autorizare a alimentelor noi în UE este extrem de complex și necesită investiții semnificative în resurse umane specializate, echipamente tehnologice avansate și structuri administrative dedicate. Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) are la dispoziție experți din numeroase domenii științifice, capacități extinse de cercetare și fonduri semnificative pentru a efectua analize detaliate. În comparație, Republica Moldova are resurse limitate în ceea ce privește resursele financiare, infrastructura tehnologică și personalul specializat pentru a implementa un astfel de sistem la nivel național.

2. **Capacitate instituțională redusă:** Pentru a gestiona procedurile de autorizare a alimentelor noi, o țară are nevoie de o structură instituțională robustă care să poată gestiona evaluările științifice, analiza riscurilor și coordonarea cu alte agenții internaționale. Dezvoltarea și menținerea unor astfel de instituții ar necesita eforturi de lungă durată și finanțare substanțială.

3. **Lipsa expertizei specializate:** Autorizarea alimentelor noi necesită cunoștințe multidisciplinare în domenii precum toxicologia, microbiologia, nutriția, biotehnologia și analiza riscurilor. EFSA reunește experți din diverse țări, fiecare aducând contribuții specializate pentru evaluările de siguranță. În schimb, Republica Moldova se confruntă cu un deficit de specialiști cu

această varietate de competențe la nivel național, ceea ce face dificilă replicarea aceluiași proces de autorizare.

4. **Costurile ridicate ale procesului de autorizare:** Evaluarea unui aliment nou implică o serie de teste și cercetări detaliate care sunt foarte costisitoare. Pe lângă resursele umane, sunt necesare echipamente avansate de laborator și tehnologie avansată pentru analiza datelor. Aceste investiții sunt inaccesibile pentru multe țări cu economii mai mici, cum este cazul Republicii Moldova.

5. **Dependența de expertiza externă:** Deoarece Republica Moldova nu are capacitatea internă de a evalua în mod independent alimentele noi, țara se bazează pe evaluările făcute la nivel internațional, în special de UE. Acest lucru nu doar că economisește resurse, dar oferă și o garanție de încredere, întrucât sistemul european este considerat printre cele mai sigure și riguroase din lume.

6. **Integrarea în lanțurile comerciale internaționale:** Adoptarea alimentelor deja autorizate de Uniunea Europeană permite Republicii Moldova să se alinieze la standardele europene și să faciliteze schimburile comerciale cu statele membre ale UE. Acest lucru reduce riscul de neconcordanțe sau de reglementări contradictorii, care ar putea să îngreuneze importul de produse alimentare.

Astfel, la momentul actual, Republica Moldova nu deține o autoritate specializată, similară cu EFSA din Uniunea Europeană, care să se ocupe de evaluarea științifică a alimentelor noi. În ceea ce privește infrastructura, laboratoarele pot realiza teste privind determinarea contaminanților în produsele alimentare, pentru determinarea compoziției chimice, microbiologice, însă lipsesc resursele pentru analize avansate, cum ar fi testele toxicologice. De asemenea, numărul specialiștilor cu instruire specifică în domeniu este redus.

Republica Moldova trebuie să-și alinieze reglementările cu cele ale UE pentru a facilita libera circulație a produselor și a garanta siguranța consumatorilor.

Reglementările privind alimentele noi prezintă mai multe deficiențe care pot afecta atât siguranța alimentară cât și introducerea acestor produse pe piață. Printre principalele probleme se evidențiază următoarele:

1. **Lipsa actualizării cadrului normativ:** Există diferențe semnificative între reglementările naționale și cele ale statelor membre UE, ceea ce poate crea obstacole în calea comerțului și incertitudini juridice.

2. **Necesitatea unei evaluări mai eficiente a riscurilor:** Evaluarea riscurilor trebuie să fie bazată pe cele mai recente descoperiri științifice și să fie adaptabilă la noi descoperiri și tehnologii, acesta la nivel european fiind asigurată de către EFSA.

Problemele menționate supra afectează multiple părți interesate, inclusiv:

1) *Consumatorii:* sunt expuși riscului de a consuma produse care nu corespund standardelor de siguranță, ceea ce poate afecta sănătatea și încrederea în siguranța alimentară. Consumatorii sunt afectați prin limitarea accesului la alimentele europene care respectă standardele Uniunii Europene. Această limitare poate influența varietatea și calitatea produselor disponibile pe piață;

2) *Importatorii, distribuitorii și producătorii europeni de alimente noi* întâmpină dificultăți în promovarea și furnizarea acestor produse pe piața RM, din cauza neconcordanțelor dintre standarde;

3) *Autoritățile reglementatoare:* autoritățile responsabile de reglementarea și supravegherea industriei alimentare se confruntă cu dificultăți în menținerea unui cadru coerent și armonizat între legislația națională și cea europeană.

Aceste deficiențe necesită soluții pentru a asigura un sistem de reglementare eficient, transparent și adaptabil, care să protejeze sănătatea publică și să încurajeze inovarea în sectorul alimentar.

Promovarea prezentului proiect are ca scop protejarea sănătății și bunăstarea consumatorilor precum și răspunde necesităților industriei pentru o gestionare eficientă a producției și comercializării, utilizării, supravegherii și asigurării sănătății publice.

Această abordare aduce numeroase beneficii cum ar fi:

- ✓ disponibilitatea alimentelor noi sigure, reducând riscul de afectare a sănătății consumatorului
- ✓ ajustarea cadrului național la cerințele europene, facilitând astfel interacțiunile comerciale și contribuind la coerența reglementărilor în domenii specifice.

Opțiunea „*A nu face nimic*” – presupune faptul că în lipsa intervenției statului, activitățile se vor realiza în baza cadrului juridic neactualizat.

În primul rând, riscurile pentru sănătatea publică ar putea crește considerabil. Fără un cadru legislativ adecvat, pe piață ar putea fi introduse produse alimentare care nu au fost supuse unor evaluări riguroase de siguranță. Această situație ar expune consumatorii la contaminarea cu substanțe toxice, alergeni necunoscuți sau alte riscuri care ar putea afecta sănătatea.

Lipsa unui cadru legislativ armonizat cu cel european în domeniul alimentelor noi ar putea diminua încrederea consumatorilor moldoveni în siguranța acestor produse. Fără reglementări clare și proceduri riguroase de evaluare a siguranței, consumatorii ar putea percepe alimentele noi ca fiind nesigure, ceea ce ar duce la reticență în acceptarea lor.

Cea mai avantajoasă modalitate de a dezvolta capacitatea Republicii Moldova în acest domeniu este alinierea legislației naționale la Regulamentul UE 2015/2283 privind alimentele noi și preluarea Listei cu alimente noi autorizate la nivel UE.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Principalele obiective ale intervenției sunt:

- reducerea riscurilor asociate consumului de alimente noi, prin alinierea la cerințele stricte de siguranță alimentară din legislația UE;
- introducerea pe piața Republicii Moldova doar a alimentelor noi care au fost autorizate de către Uniunea Europeană prin transpunerea Listei cu alimente noi autorizate la nivel UE prin ordin al Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare;
- supravegherea și controlul alimentelor noi introduse pe piață de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.
- protecția consumatorilor prin garantarea că alimentele noi sunt sigure și conforme cu standardele europene.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului se referă la stabilirea normelor generale privind aplicarea și respectarea procedurii de notificare (orice aliment nou trebuie să fie notificat către ANSA înainte de a fi comercializat) – dispoziții armonizate cu Regulamentul (CE) nr. 2283/2015.

Elementele noi se referă la:

- extinderea definiției alimentelor noi cu includerea alimentelor cu structură moleculară nouă sau modificată intenționat, cele produse prin procese noi de producție și alimentele produse din microorganisme, fungi sau alge;
- preluarea prin ordin al Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare a Listei pentru alimentele noi autorizate, care este accesibilă public și actualizată periodic. Acest lucru asigură transparență și accesibilitate.

Aprobarea prezentului proiect de act normativ, va contribui la asigurarea protecției sănătății consumatorilor prin garantarea că alimentele noi sunt sigure pentru consum înainte de a fi introduse pe piață, iar armonizarea cu legislația comunitară va contribui la facilitarea comerțului internațional contribuind la dezvoltarea economică și la creșterea oportunităților pentru producători și comercianți.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate alte opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Transpunerea parțială a Regulamentului UE 2015/2283 privind alimentele noi în legislația Republicii Moldova nu va necesita investiții în resurse administrative, financiare și umane. Cu toate acestea, beneficiile potențiale includ îmbunătățirea siguranței alimentare, protecția sănătății publice, stimularea inovării și promovarea sustenabilității.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va implica costuri suplimentare din bugetul de stat.

De asemenea, abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 925/2009 privind aprobarea Regulamentului sanitar referitor la produsele alimentare noi nu va avea impact financiar asupra bugetului de stat. Această măsură se justifică prin faptul că, de la intrarea în vigoare a actului normativ și până în prezent, nu au fost înregistrate alimente noi la Agenția Națională pentru Sănătate Publică, ceea ce a condus la inexistența unor încasări din taxe aferente acestui proces.

Totodată, în urma amendamentelor aduse Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și prin actele normative conexe: Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentară, competența de notificare a alimentelor noi a fost transferată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Respectiv, în conformitate cu dispozițiile art. 24 din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este autoritatea competentă responsabilă de supravegherea și controlul produselor alimentare, inclusiv al alimentelor noi, iar costurile aferente desfășurării activităților de control oficial vor fi suportate în limita alocațiilor bugetare aprobate.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 925/2009 privind aprobarea Regulamentului sanitar privind produsele noi și elaborarea noului Regulament va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat, în special pentru companiile care introduc pe piață produse alimentare noi. Aceste modificări vizează alinierea legislației naționale la standardele Uniunii Europene, asigurând astfel un nivel ridicat de siguranță alimentară și protecție a consumatorilor. Dat fiind faptul, că aceste modificări prevăd preluarea Listei cu alimente noi aprobate la nivelul UE care va fi aprobat prin ordinul Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, aceasta va permite companiilor din Republica Moldova să introducă prin procedură simplificată produse alimentare noi pe piață, evitând necesitatea parcurgerii unor proceduri naționale complexe de autorizare. Astfel operatorii din domeniul alimentar nu vor mai fi nevoiți să suporte cheltuieli privind înregistrarea alimentului nou ci doar vor notifica ANSA cu prezentarea informațiilor despre alimentul nou, ceea ce va impune costuri mult mai mici decât în cazul eliberării unui act permisiv.

Operatorii din domeniul alimentar înainte de introducerea pe piață a alimentelor noi vor fi obligați să parcurgă următoarele etape:

1. Consultarea listei cu alimentele noi autorizate la nivelul UE pentru comercializare în Republica Moldova. Această listă va fi aprobată prin ordin al Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare și va fi disponibilă pe platforma legislativă oficială.

2. Verificarea produselor alimentare noi în listă. Înainte de plasarea pe piață a alimentelor noi, este necesar ca agentul economic să verifice dacă acestea sunt incluse în Lista cu alimente noi. Dacă un produs nu se regăsește în Lista cu alimente noi, atunci acesta nu va putea fi introdus pe piața Republicii Moldova.

3. Notificarea către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu prezentarea informațiilor care să includă: dovada includerii alimentului nou în Lista Uniunii Europene; specificațiile produsului, incluzând informații despre compoziție și procesele de producție; eticheta propusă, care trebuie să respecte cerințele naționale de informare a consumatorilor. În baza acestor informații produsul alimentar nou va fi inclus în Registrul alimentelor noi care va fi disponibil pe site-ul web oficial al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Respectarea acestor etape vor garanta faptul că alimentele noi introduse pe piață Republicii Moldova îndeplinesc standardele de siguranță și calitate stabilite de legislația europeană. Astfel, operatorii din domeniul alimentar din Republica Moldova vor putea concura mai eficient atât pe plan

local, cât și internațional, având acces la aceleași produse și tehnologii alimentare ca și în UE, fapt ce poate stimula inovația și diversificarea ofertei de produse.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului Prin facilitarea introducerii pe piață a alimentelor noi și inovatoare, se încurajează dezvoltarea unor produse alimentare mai sustenabile. De exemplu, promovarea proteinelor alternative, precum cele derivate din insecte sau alge, poate reduce dependența de sursele tradiționale de proteine, care au un impact semnificativ asupra mediului. Aceste alternative pot contribui la diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de resurse naturale asociate producției convenționale de carne.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu sunt aplicabile.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. Proiectul vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE prin transpunerea Regulamentului privind alimentele noi transpune parțial Regulamentul (CE) 2015/2283 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind alimentele noi, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 258/97 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1852/2001 al Comisiei al Consiliului privind alimentele publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. La baza elaborării proiectului național au stat angajamentele asumate de RM în temeiul acordurilor bilaterale cu UE, în speță, Anexa XXIV-B „Lista legislației uniunii care urmează a fi apropiată de către Republica Moldova”, secțiunea 4 – Norme de siguranță alimentară, al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. În conformitate cu art. 31 din Legea nr. 100/2017, au fost întocmit tabelele de concordanță, gradul general de compatibilitate a proiectului hotărârii de Guvern cu actul juridic UE fiind stabilit „parțial compatibil”, „compatibil” și „norme UE neaplicabile”.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Pentru punerea în aplicare a prevederilor incluse în proiect, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va asigura elaborarea ordinului Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare privind aprobarea Listei cu alimente noi, având la bază Lista cu alimente noi autorizate la nivel UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență, Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat: https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-privind-aprobarea-regulamentului-privind-alimentele-noi/12580 https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-prezinta-spre-consultari-publice-proiectul-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-alimentele-noi/12716

Respectând prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența decizională la data de 12.07.2024 au fost organizate consultări publice cu participarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Universității Tehnice din Moldova, Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova, Asociația Businessului European, asociația EBA, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „LAPTE”, unde au fost înaintate propuneri de îmbunătățire a proiectului. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare s-a expus asupra faptului că la moment Republica Moldova nu are capacități instituționale, umane, de infrastructură de a efectua investigațiile necesare pentru autorizarea alimentele noi așadar, cel mai rezonabil ar fi transpunerea Listei de alimente noi autorizate la nivel UE. Această propunere a fost susținută și de Agenția Națională pentru Sănătate Publică și mediul de afaceri. În urma consultărilor proiectul a fost ajustat corespunzător.
7. Concluziile expertizelor
În scopul respectării prevederilor art. 34 și art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție prin raportul de expertiză nr. EHG 25/10292 din 20.01.2025. În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției prin avizul nr. 04/2-883 din 27.01.2025. Proiectul a fost modificat conform propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Prezentul proiect se încadrează în cadrul normativ în vigoare, având drept scop abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 925/2009 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind produsele alimentare noi.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului va fi asigurată de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prin dezvoltarea Registrului de evidență a notificărilor alimentelor noi și prin supravegherea pieței conform Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor.

Secretar general

Lilia GANTEA